

PROPERE ROKERS

WAT GEBEURT ER MET JE PLASTIC?

GROOT FEEST, GROTE AFVALBERG?

HIER
BEGINT
DE ZEE
NIETS INGOOIEN
AUB

PROPERE ROKERS

40 miljoen sigarettenpeuken belanden elk jaar op de Vlaamse straten. Het duurt twaalf jaar voor zo'n peuk vergaat. Daarbij komen veel giftige stoffen vrij.

Omdat het allemaal kleine stukjes afval zijn en omdat een sigaret zo snel weggegooid is, staan de meesten van ons daar niet vaak bij stil. Dat is anders bij team "zwerfvuil en sluikestort" van Incovo. Seppe en Marijke werken elke dag aan propere straten in de Incovogemeenten.

Ze doen dat door te zorgen voor goed geplaatste vuilnisbakken, door vrijwilligers en scholen te ondersteunen en door lokale campagnes te organiseren. Peuken op straat zijn voor hen een doorn in het oog.

- Een peuk blijft twaalf jaar in de natuur
- Peuk? In de vuilbak!
- Al eens een zakasbak geprobeerd?

“We merken wel dat er vragen zijn over peuken”, vertelt Seppe. “Mensen durven hun peuk niet in de vuilnisbak te gooien omdat ze bang zijn om een brand te veroorzaken. Toch is dat de beste oplossing. Doof gewoon je peuk goed vooraf, dan is het risico op brand verwaarloosbaar.”

“Wat echt niet kan,” vult Marijke aan, “is peuken in de rioolroosters gooien. Sommige mensen geloven dat dat beter is dan op straat, maar je peuk komt zo met alle giftige stoffen in waterlopen en uiteindelijk de zee terecht. Daarom spuiten we naast de rioolroosters waar veel peuken liggen nu een herinnering: “Hier begint de zee! Niets ingooien aub.”

Voor wie rookt onderweg, is een zakasbak een goed idee. Je hebt modellen die lijken op een klein envelopje waarin je sigaret vanzelf uitgaat als je het sluit, of metalen doosjes (met of zonder plastic errond) waar je comfortabel je sigaret in kwijt kan. Ze zijn niet groter dan een pillendoosje en je kan ze dus gemakkelijk overal meenemen in je jaszak of handtas. In de handel vind je al heel leuke modelletjes. Incovo werkt aan een samenwerking met de handelszaken waar sigaretten verkocht worden. ▲

Doof je peuk goed, dan mag die in de vuilnisbak.

Mei Plasticvrij is ondertussen wijdverspreid. Incovo stak een tandje bij en ging ook voor Mei Peukenvrij.

Er kwamen allerlei acties tegen peuken op de grond. We deelden zakasbakjes uit, zodat je altijd en overal je peuk kan doven én meenemen. Er kwamen peukenpalen op sommige locaties, op andere integreerden we een peukenbakje in de bestaande vuilnisbak.

En dit wist-je-datje geven we er gratis bij: als er geen peukenbakje in de buurt is, mogen gedoofte peuken in de gewone vuilnisbak. Ook de handelaars kunnen een extra inspanning doen en peukenbakken voorzien aan hun zaak.

WAT GEBEURT ER MET DE HARDE PLASTIC?

Je afval legt nog een hele weg af nadat het je huis verlaat. Jij brengt het naar het recyclagepark. En dan begint de tocht pas echt.

Rozen verwelken, bloemen vergaan... plastic niet

Zo'n 50 jaar geleden begon, in de nasleep van Wereldoorlog II, de massaproductie van plastic. Door een tekort aan natuurlijke grondstoffen, zoals rubber, gingen wetenschappers op zoek naar synthetische vervangers. Dit leidde tot een hele waaier aan soorten plastic, met als grondstof koolwaterstof, een bijproduct van de olie-industrie. Door de toevoeging van additieven krijgt plastic zijn gebruikswaarde. Het eenvoudig Nederlands woord voor plastic is kunststof. Een stof die niet in de natuur voorkomt. En die dus ook niet snel afbreekt in de natuur.

Een wereld vol plastic

Plastic is niet meer weg te denken uit onze wereld. Er zijn enkele geweldige uitvindingen dankzij plastic. Denk maar aan de fietshelmen. Of brillen. De lijst van producten waarvoor plastic wordt gebruikt is eindeloos. Daarom moeten we er ook leren mee omgaan.

Eén categorie komt steeds meer onder vuur te liggen: de wegwerpplastics. Denk maar aan de rietjes, de oorstokjes, ballonnen, wegwerpbestek, en zakjes. Dat plastic wordt één keer gebruikt en daarna weggegooid. Een paar minuten gebruik tegenover een hoge kost voor het milieu. In de natuur

duurt het jaren om af te breken, in de verbrandingsoven komt veel CO₂ vrij. Gelukkig komt er vanuit de overheden meer en meer verbod op dergelijke producten. De EU verbiedt wegwerpplastic vanaf 2021. En er komen ook nog andere maatregelen die de afvalberg verkleinen en vooral onze oceanen schoner maken.

Recycleren

Als je toch harde plastics gebruikt, kan je die best zoveel mogelijk recycleren. Zo vermijd je dat er steeds nieuwe grondstoffen moeten gebruikt worden. Met oude wasmanden, kinderspeelgoed, tuinmeubelen en andere voorwerpen uit harde plastic kan je gratis op het recyclagepark terecht.

Afvalbeleid volgt het principe van de Ladder van Lansink. Hoe hoger op de ladder, hoe beter voor de natuur. We willen dus zoveel mogelijk materiaal hergebruiken of recycleren.

De ingezamelde harde plastics worden vanop het recyclagepark naar het sorteerb企业 vervoerd. Daar belandt eerst alles op een grote berg. Mobiele kranen leggen de vele plastic voorwerpen op een lopende band, waar ze handmatig per soort gescheiden worden. Er zijn heel veel verschillende soorten kunststoffen, die met het blote oog niet van elkaar te onderscheiden zijn. Alles door elkaar heen smelten is geen oplossing, dan valt er weinig van te maken.

Elke afzonderlijke kunststof wordt gereinigd, verkleind, en samengeperst in balen. Zo worden ze aangeboden bij de kunststofverwerkers.

De verwerkers gaan er dan op hun beurt mee aan de slag. Het plastic wordt tot snippers vernalen, nogmaals gereinigd en samengesmolten. De gesmolten pasta wordt door een vorm geperst waardoor lange slierten ontstaan. Door die slierten in stukken te hakken ontstaan korrels waarvan nieuwe verpakkingen en producten gemaakt worden. ▲

De plastics worden per soort samengeperst in balen.

Sorteerriichtlijnen harde plastic	
✓	✗
Harde plastic	Golfplaten met glasvezel (groot restafval)
Emmers	Opblaasbare zwembadjes (restafvalzak of groot restafval)
Buizen	Voorgevormde soepele plastics (restafvalzak)
Dakgoten	Tuinslangen (restafvalzak of groot restafval)
Speelgoed	Verpakkingsfolie (plastic folies)
Pvc	

10 EXEMPLAREN TE WINNEN VAN "ONTPLASTIC"

Nog beter dan recycleren is natuurlijk het voorkomen van plastic afval, de hoogste trede op de ladder van Lansink. Toegegeven, we kunnen de grote producenten niet beletten om hun ding te doen. Maar we kunnen wel onze gewoontes doorbreken en zorgen dat we niet langer zo afhankelijk zijn van plastic. Soms zit het in een klein hoekje. Denk maar aan de plastic boterhamzakjes, of de heerlijke meeneemkoffies die we in, jawel, een wegwerpbeker kopen.

Ben jij ook bezorgd om de 51 biljoen plastic deeltjes in onze oceanen? In het boekje 'Ontplastic' ontdek je hoe je met simpele en praktische tips het plasticgebruik in je dagelijkse leven kan beperken.

Stuur jouw ontplastic-tip naar communicatie@incovo.be en win een exemplaar.

De kraan legt de vele plastic voorwerpen op een lopende band.

GROOT FEEST, GROTE AFVALBERG?

Van het familiefeest bij je thuis tot het buurtfestival op het plein: bij elk evenement komt afval kijken. Maar als je het slim aanpakt, kan je daar veel winst maken voor de natuur.

Het is gemakkelijk en goedkoop, een feest organiseren met alleen maar plastic en kartonnen servies, papieren slingers en ballonnen. Geen afwas, weinig opruim, maar hopen afval. Eigenlijk is al dat wegwerpmateriaal echt niet meer van deze tijd. Als je op voorhand goed nadenkt over je afval is afvalarm feesten niet veel werk.

Vermijd materiaal voor éénmalig gebruik.

Het afwasteam is het tofste team! Niet overtuigd? Geef je eten dan in eetbare 'verpakking': een ijsje in een hoorntje, een worst in een broodje, een slaatje in een blaadje. Om voedselverspilling te voorkomen kan je porties in verschillende maten aanbieden, zo vermijd je grote overschotten bij kleine

eters. Vraag ook vooraf aan je vrijwilligers of medewerkers om bakjes mee te nemen om de restjes te verdelen. Zo geniet iedereen nog na.

Sorteer en composteer

Al het afval voorkomen lukt natuurlijk niet. Het afval dat je wel hebt, kan je best goed (laten) sorteren om recyclage en compostering mogelijk te

maken. Het slimst is om te zorgen voor de juiste bakken daar waar het afval ontstaat.

Als je blikjes of flesjes verkoopt, zet je pmd-bakken waar je gasten ze leegdrinken. Als je geen flesjes of blikjes hebt, heeft het geen zin om afval-eilanden te voorzien. Zorg dan gewoon voor voldoende restafvalbakken voor servetjes en andere kleinigheden. Serveer je maaltijden, zorg dan voor bakken voor composteerbaar afval in de keuken en bij de afwas. Sinds januari mogen ook bereide voedingsresten en resten met vlees bij het gft. Enkel beenderen, mosselschelpen en andere schaaldierresten hou je apart.

Door op voorhand goed na te denken over je afvalbeheer kan je dus veel doen voor het milieu. Het vereist wat planning, maar voorkomt een hoop verspilling van voeding en grondstoffen. Echt wel de moeite want we gaan samen voor minder afval. ▲

GOED VOORBEELD IN DE BUURT

Incovo ging eens langs bij Paradise City in Perk. Dat is heel wat groter dan de meeste evenementen in de buurt, maar de winnaars van de groenevent-award tonen dat zelfs een groot evenement geen grote afvalberg hoeft te betekenen. "Op Paradise City zie je geen wegwerpbekers, jetons of blikjes." vertelt Pauline van Paradise City. "Betalen doe je met een badge op je polsbandje, drank krijg je in herbruikbare bekens en je eten in composteerbare bakjes. De standhouders die voor eten zorgen, tekenen een contract waarin ze beloven om zo veel mogelijk afval te vermijden. En ze composteren de groente- en fruitresten die ze niet verkopen". Zelfs aan sigarettenpeuken hebben de organisatoren gedacht: rokers krijgen gratis een zakasbak om hun peuken in te bewaren tot aan de vuilbak. Echt origineel zijn trouwens de tenten: twee jaar geleden kon je logeren in een tent van gerecycleerd karton. Sinds vorig jaar kan je een tent huren die op een ander festivalterrein werd achtergelaten. De tenten werden schoongemaakt, hersteld en krijgen hier een tweede leven.

Als een festival met 18000 bezoekers bijna afvalvrij is, lukt dat met jouw feest of eetfeestijn vast ook!

Feest of festijn?
Denk vooraf na over
je afval!

- Gebruik enkel wat nodig is
- Kies herbruikbaar
- Sorteer
- Composteer

JONG GELEERD IS OUD GEDAAN

De kinderen van vandaag zijn de sorteerders van morgen. Jonge kinderen zijn al echte consumenten en onbewust creëren ze soms grote hoeveelheden afval. Incovo ondersteunt daarom scholen en verenigingen om kinderen en jongeren correct te leren omgaan met afval. En dat gebeurt op verschillende manieren.

Lessenpakketten voor de lagere school

Wie voor de klas staat moet vandaag van alle markten thuis zijn. Welk onderwerp hij of zij ook behandelt in de lessen, de opgelegde eindtermen loeren altijd om de hoek. "Om de leraars een handje te helpen, hebben we daarom zelf een aantal lesspakketten ontwikkeld.", vertelt Anne-Lise De Ruyscher,

communicatieverantwoordelijke bij Incovo. "Per graad hebben we rekening gehouden met de eindtermen, en daar hebben we een aantrekkelijke les rond opgebouwd. Alles is ook nog eens nagekeken en waar nodig verbeterd door docenten uit de lerarenopleiding. Bij elke les hoort ook een activiteit die we aanbieden of ondersteunen. "Voor de eerste graad voorzien we een bezoek

van de afvalwagen op school. Dan geeft de afvalophaler uitleg over zijn kledij, de ophaling en de veiligheid. De tweede graad ondersteunen we met opruimmateriaal om een zwerfvuilactie in de buurt op touw te zetten. En de derde graad kan een rondleiding krijgen op het recyclagepark."

Daarnaast bestaan er ook lessenpakketten voor de middelbare school en voor anderstaligen. Alles is terug te vinden op www.incovo.be/ afvalpreventie, waar het gratis te downloaden is.

Operatie Proper

Operatie wat? Met Operatie Proper steunen Incovo en de Mooimakers scholen en verenigingen die zich willen engageren voor een propere omgeving. Een jaar lang onderneemt de school allerlei acties om leerlingen en leerkrachten te mobiliseren rond zwerfvuil. In ruil krijgen ze een financiële beloning op het einde van het schooljaar. Die bedraagt 3 euro per kind voor scholen en 2,25 tot 2,85 euro per lid voor verenigingen.

Incovo gelooft heel erg in het belang van educatie om zwerfvuil in de publieke ruimte te voorkomen. Operatie Proper is de ideale gelegenheid om de juiste attitudes van kinderen en jongeren aan te scherpen. Ook van de leerlingen krijgen we steeds heel positieve reacties, vooral wanneer ze zelf zwerfvuil mogen opruimen.

Afvalbeleid

Daar stopt het allemaal niet mee. Scholen huren rolcontainers bij Incovo en kunnen er ook terecht voor advies. Als experts in het omgaan met afval staan we scholen en verenigingen graag bij met raad en daad. Waar plaats je best die afvalbak? Hoeveel plaats je er? Samen met de school bekijken we de situatie ter plaatse en zoeken we de beste oplossing.

HET GTI IN LONDERZEEL DEED AL MEE AAN OPERATIE PROPER

Het Gemeentelijk Technisch Instituut in Londerzeel schreef zich als één van de eerste Incovo-scholen in voor Operatie Proper. De school en Incovo gingen rond de tafel zitten. Directrice Barbara Hermans vertelt: "We hebben samen met Incovo het afvalbeleid van de school eens onder de loep genomen. Meteen bleek dat we een paar kleine ingrepen konden doen, die veel effect konden hebben. Zo is het bijvoorbeeld niet nodig om op de speelplaatsen naast elke restafvalcontainer ook een pmd-container te plaatsen. Daardoor konden we de hoeveelheid restafval die soms in de pmd-container belandt al flink naar beneden halen." Bevlogen leerkracht Joris Block ging zelfs nog een stap verder: "Ik ging samen met telkens een andere klas elke week de pmd-containers uitsorteren. Eerst verzamelden we alle pmd-containers van de school, en leegden die op een grote hoop op de speelplaats. Zo zagen de leerlingen met eigen ogen wat er allemaal verkeerd gesorteerd werd. Ze mochten dan zelf juist sorteren en ze kregen tegelijk ook een woordje uitleg over het waarom."

Niet alleen de leerlingen gingen aan de slag, ook het poetspersoneel kwam aan de beurt. Ze kregen van Incovo een infosessie over sorteren.

COMITE JEAN PAIN IN LONDERZEEL, DE VLAAMSE COMPOSTPIONIERS

Een van de beste manieren om je restafval te beperken, is composteren: je groente-, fruit- en tuinafval wordt een waardevolle grondstof voor je tuin. Dat lijkt vandaag evident, maar eigenlijk hebben we dat te danken aan Jean Pain en Frederik Vanden Brande.

Comité Jean Pain uit Londerzeel heeft met haar compostmethode de afvalverwerking in Vlaanderen mee veranderd. Hoewel compost natuurlijk al lang bekend was, werd snoeiafval tot de jaren 70 massaal verbrand. Tot de Fransman Jean Pain ontdekte dat je er compost van kan maken die de bodem zeer weerbaar maakt tegen droogte en ziektes. Het was Frederik Vanden Brande die de methode in België en zelfs in het buitenland vurig promootte.

Frederik leerde de compostmethode van Jean Pain toevallig kennen via de krant en na enkele testen in zijn tuin merkte hij hoe nuttig de methode was. Dat inspireerde hem tot een ware compostmissie, eerst in Vlaanderen, nadien internationaal. Hij gaf duizenden lezingen, leidde honderden thuiscomposteerders op en breidde zijn piloottuin uit met nog meer kringlooptechnieken.

Jean Pain en Frederik Vanden Brande zijn allebei overleden maar hun erfenis is springlevend. Vlaco heeft de opleidingen van de thuiscomposteerders op zich genomen en behartigt de belangen van de composteerders. Zij promoten actief alle vormen van composteren en kringlooptuinieren. Ook de piloottuin in Londerzeel is vandaag nog steeds te bezoeken. Je ontdekt een rijkdom aan kringlooptuinideeën en van maart tot en met oktober kan je elke eerste zaterdag van de maand deelnemen aan workshops of een geleide wandeling

Wand van snoeihout

Draadwand met tuinmateriaal

Kringlooptuin-ideeën

Romantische zetel onder de takken

Insectenhotel

Doorsnede compostvat

COMPOSTEREN, HOE ZAT HET WEER?

Compost wordt gemaakt door compostbeestjes. Die zetten je groente-, fruit- en tuinafval om in voeding voor de bodem. Voor goede compost meng je in je compost 'groen materiaal' met 'bruin materiaal'. Groente- en fruitresten en grasmaaisel zijn groen materiaal. Bruin materiaal heeft meer structuur en minder vocht, denk aan stro, stengels, droge bladeren. Zo krijgen de compostbeestjes voldoende voeding, maar ook genoeg zuurstof. Composteren is het gemakkelijkst in een compostvat of een compostbak. Ze worden verkocht op de milieudienst van de gemeenten Machelen, Meise, Vilvoorde en Zemst, en bij de compostmeesters van Londerzeel gedurende de demonstraties.

WAT DOE JE MET JE OUDE MEDICATIE?

De medicijnkast, ze zit snel vol restjes. Af en toe opruimen is dus nodig. Wat doe je dan met oude medicatie? Gooi ze niet zomaar in de restafvalzak! De giftige stoffen moeten buiten het bereik van dieren of kinderen blijven en moeten extra veilig verbrand worden. Breng ze dus naar de apotheek! Dat hoeft niet de apotheek te zijn waar je je medicatie kocht, alle apotheken zijn verplicht om oude medicatie terug te nemen.

- De recycleerbare verpakkingen laat je niet achter bij de apotheek. Doosjes en bijsluiters doe je gewoon bij het papier en karton en lege glazen flesjes bij het glas. Doosjes van hard plastic kunnen bij de harde plastics op het recyclagepark.
- Blisters en tubes zijn niet recycleerbaar en kan je met de restjes mee afgeven, ook flesjes met een restje siroop geef je aan de apotheek. (Lege blisters en tubes kan je gerust bij het restafval doen.)
- Injectienaalden doe je in een naaldcontainer en breng je naar het recyclagepark. Heb je regelmatig naalden, dan krijg je bij het binnenbrengen van een volle container gratis een nieuwe naaldcontainer.

NIEUW BESTUUR

Op 22 maart kreeg Incovo een nieuwe raad van bestuur. Zeven gemeenteraadsleden uit Londerzeel, Machelen, Meise, Vilvoorde en Zemst zetten de komende 6 jaar mee de lijnen uit bij Incovo.

Incovo wordt als intercommunale volledig bestuurd vanuit de vennootgemeenten. In tegenstelling tot een 'gewoon bedrijf' is er geen enkele winstdoelstelling, maar staat enkel de dienstverlening, duurzaamheid en het zuinig beheer voorop. Eddy Vranckaert uit Londerzeel werd aangesteld als nieuwe voorzitter, Ilse Van de Velde uit Zemst als ondervoorzitter. De andere bestuurders zijn Katrien Vaes en Houari El Hannouti uit Vilvoorde, Joeri Van den Brande uit Zemst, Jonathan De Valck uit Meise en Magda Geeroms uit Machelen. Jimmy Aelbrecht uit Londerzeel en Dirk De Wulf uit Machelen werden voor twee jaren aangesteld als raadgevend bestuurder.

Maandag 17 juni	
13u - 14u30	Servranckxstraat/ Calenbergstraat, Diegem
15u - 16u30	Tuinwijk De Heuve/ Keppensstraat, Machelen
Dinsdag 18 juni	
13u - 14u30	Hooiveld met Kruishofplein, Londerzeel
15u - 16u30	J. Van Doorslaerlaan, Londerzeel
Woensdag 19 juni	
13u - 14u30	Vierbunder, Vilvoorde
15u - 16u30	Tulpenlaan, Vilvoorde
Donderdag 20 juni	
13u - 14u30	Breempotstraat, Vilvoorde
15u - 16u30	Goubloemstraat, Vilvoorde
Vrijdag 21 juni	
13u - 14u30	Guldenboomlaan, Zemst
15u - 16u30	Felix Cottage Club, Zemst
Maandag 24 juni	
13u - 14u30	Quinten Metsijslaan, Meise
15u - 16u30	Merlijnweg, Meise

GEDRUKT DOOR ARTOOS

- ISO 14001
- 100% GROENE ENERGIE
- KLIJMAATNEUTRAAL BEDRIJF
- MYO GEDREVEN

KLIJMAATNEUTRAAL GEDRUKT
certificaat nr.: 53520-1005-1001
www.artoos.be

MIX
Papier van
verantwoordelijk houtmateriaal
FSC® C007370